

Maçaners

Salades

Ubicació

Comarca: Berguedà
Lloc/Adreça: Maçaners.
Emplaçament Carretera de Guardiola a Gósol, B-400.

Coordenades:

Latitud: 42.23368
Longitud: 1.77657
UTM Est (X): 399049
UTM Nord (Y): 4676446

Classificació

Número de fitxa 08190-22
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Conjunt arquitectònic
Estil / època: Medieval Modern Contemporani
Segle XI
Estat de conservació Bo
Protecció Inexistent
Número inventari IPA núm. 3579.
Generalitat i altres inventaris
Accés Fàcil
Ús actual: Residencial
Titularitat Privada
Titular: Varis propietaris
Autoria de la fitxa Cortés Elía, M^a del Agua
Data de registre de la fitxa: dj., 04/10/2007 - 02:00

Descripció

Conjunt format per l'agrupament de cases de pedra amb teulada de teula àrab de doble vessant, arrencades formant carrers que s'adapten a una zona aturonada amb un pla a la part superior, a 1263 metres d'altitud, situat al vessant septentrional dels cingles de Costafreda, a la dreta de la vall del riu Saldes. Forma un llogaret que pertany al municipi de Saldes, estructurat al voltant de l'església de Sant Sadurní, que està situada al punt més alt; les cases s'estructuren al llarg de dos carrers principals que es creuen. L'economia recent dedicada a l'extracció del carbó van provocar un canvi significatiu en l'estructura dels habitatges, en adaptar-se a residència fixa dels miners i com a segona residència, més freqüent els darrers anys. Els anys vuitanta va viure un període de progressiu abandó que es va recuperar la dècada dels noranta amb la nova ocupació turística de la zona que va provocar la rehabilitació quasi total del nucli.

Observacions:

Maçaners celebra dues festes majors: el 29 de novembre, Sant Serni; el tercer cap de setmana de juliol, la festa major d'estiu.

Història

El conjunt del vilar de Maçaners és d'origen medieval. El 1068 trobem la primera notícia històrica del lloc. El 1292 es cita l'església de Sant Sadurní de Maçaners, quan el cavaller G. de l'Espunyola i el rector i parroquians de Maçaners encarregaven a l'escriptori de Bagà la confecció d'un santoral pel cant de l'església. Els segles XIII, XIV i XV hi ha diverses cites històriques. El 1371 R. De Sant Cerni vivia a Maçaners (Baronies). El 1356 s'esmenta el castell de Maçaners, dins el que al tenia possessions Canals de Berga. El segle XIV hi ha referències al rector de Maçaners. El 1497 el lloc de Maçaners tenia 11 focs. El 1553 el lloc de Maçaners era fogatjat conjuntament amb el de Saldes, esmentant se conjuntament 29 cases o focs, probablement l'època amb més quantitat de població fins al segle XVIII. L'any 1960 comptava amb 321 habitants. El 1897 Maçaners van passar a ser parròquia, que abans depenia de Saldes (APS).

Bibliografia

AA.VV. (1998). Saldes. Àmbit de Recerques del Berguedà. Ajuntament de Saldes. IGLÉSIAS, J. (1982). "Demografia històrica i actual del Berguedà". XXIII Assemblea Intercomarcal d'Estudiosos. Centre d'Estudis Berguedans. Ajuntament de Berga. Pàgs. 37-58. IGLÉSIAS, J. (1991). Fogatge de 1497, Estudi i transcripció. Fundació Salvador Vives i Casajuana. Barcelona. Inventari Patrimoni Arquitectònic de Catalunya, fitxa núm. 3579. Generalitat de Catalunya. 1990. SERRA VILARÓ, J. (1930). Baronies de Pinós i Mataplana. Investigació als seus arxius. 3 vols. Reedició de 1989 del Centre d'Estudis Baganesos.

